

Πολύ ενδιαφέρον κείμενο του δημοσιογράφου Δημήτρη Ψαρρά για τις εξελίξεις σχετικά με την επικείμενη δίκη της Χρυσής Αυγής. Περιλαμβάνει επικαιροποιημένη την άποψη του μελετητή της αναβίωσης του ναζισμού στις μέρες μας για τη Χρυσή Αυγή, τις εκτιμήσεις του για την παρέμβαση του αντιφασιστικού κινήματος αλλά και πολύ ενδιαφέρουσες πληροφορίες (όπως ότι σημερινό στέλεχος της ΧΑ ήταν μέχρι πρόσφατα στενός συνεργάτης του Βορίδη, σύμβουλός του μάλιστα στην κυβέρνηση Παπαδήμου!).

Κομβική θέση του κειμένου: Η παρουσία του αντιφασιστικού κινήματος είναι απαραίτητη προκειμένου να υπάρξει μια πραγματική δικαστική διερεύνηση της υπόθεσης.

-Είναι η υπόθεση «δεμένη»; Μήπως οι διώξεις καταλήξουν σε μπούμερανγκ ελλείψει στοιχείων; Θα μείνουν εκτός δικαστικής διερεύνησης τα προ του 2008 εγκλήματα της ΧΑ; Μήπως κινδυνεύει η Αριστερά να βρεθεί στο στόχαστρο των διωκτικών μηχανισμών; Σε αυτά και άλλα ερωτήματα δίνει απαντήσεις ο συγγραφέας των βιβλίων «Η Μαύρη Βίβλος της Χρυσής Αυγής» και «Η Χρυσή Αυγή μπροστά στη δικαιοσύνη».

Το κείμενο αυτό αποτέλεσε τη βάση της ομιλίας του στην εκδήλωση που διοργάνωσαν οι «Ανήσυχοι Γονείς Π. Φαλήρου» την Πέμπτη 4 Δεκέμβρη στη Νέα Σμύρνη. Τα βίντεο από την εκδήλωση αυτή όπου μίλησε και ο δικηγόρος Θανάσης Καμπαγιάννης, μέλος της ΚΕΕΡΦΑ και της Πολιτικής Αγωγής στη δίκη της Χρυσής Αυγής, μπορείτε να δείτε σε προηγούμενή μας ανάρτηση: Δ. Ψαρράς – Θ. Καμπαγιάννης μιλούν στη Ν. Σμύρνη για τη δίκη της Χ.Α.

Δημήτρης Ψαρράς

Η Χρυσή Αυγή μπροστά στη δικαιοσύνη

Τις μέρες αυτές περιμένουμε την απόφαση του συμβουλίου εφετών για την υπόθεση της Χρυσής Αυγής. Ήδη η υπόθεση έχει αργήσει πολύ. Και αν σκεφτεί κανείς ότι το δεκαοκτάμηνο από τις πρώτες προφυλακίσεις ολοκληρώνεται στα τέλη Μαρτίου, γίνεται κατανοητό ότι ο χρόνος που μένει έχει πλέον περιοριστεί ασφυκτικά.

Αυτή η καθυστέρηση δεν είναι ουδέτερη ούτε τυχαία. Είναι σημάδι της δυσκολίας που αντιμετωπίζει η οργανωμένη ελληνική πολιτεία σε όλες τις εκφάνσεις της μπροστά στην πρωτοφανή θεσμική πρόκληση: την αντιμετώπιση δηλαδή ως εγκληματικής οργάνωσης ενός τυπικού πολιτικού κόμματος, το οποίο παίρνει μέρος σε εκλογικές αναμετρήσεις από το

1994, επί είκοσι δηλαδή χρόνια. Η δυσκολία αυτή φτάνει σε όρια παραλογισμού, από τη στιγμή που η εισαγγελία (η οποία στο ισχύον σύστημα λειτουργεί ως ενιαία αρχή) από τη μια μεριά θεωρεί το σύνολο της κοινοβουλευτικής ομάδας της Χρυσής Αυγής ηγετικά στελέχη της εγκληματικής οργάνωσης, από την άλλη μεριά επιτρέπει τη συμμετοχή της οργάνωσης στις πρόσφατες εκλογές, θεωρώντας την κανονικό και νόμιμο πολιτικό κόμμα.

Η αντιφατική αυτή στάση της πολιτείας απέναντι στη ναζιστική οργάνωση παίρνει κωμικοτραγικές διαστάσεις στον τρόπο που χειρίζονται οι υπουργοί της κυβέρνησης την κοινοβουλευτική παρουσία της οργάνωσης. Από την πρώτη στιγμή που άρχισαν οι συλλήψεις μελών της ηγεσίας της Χρυσής Αυγής, το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη σταμάτησε να απαντά στις ερωτήσεις των βουλευτών της, περιοριζόμενο σε μια πανομοιότυπη αρνητική απάντηση. Η πρώτη σχετική ανακοίνωση φέρει την υπογραφή του **Νικολάου Δένδια** και δημοσιοποιήθηκε στις 5.10.2013:

> «Σε απάντηση των ερωτήσεων που κατέθεσαν οι βουλευτές κ.κ. Α. Γρέγος, Ηλ. Παναγιώταρος και Χρ. Παππάς, σας γνωρίζουμε ότι κατόπιν της άσκησης ποινικής δίωξης για διεύθυνση και ένταξη σε εγκληματική οργάνωση (άρθρο 187 Π.Κ.) σε βάρος πλειάδας στελεχών του κόμματος Λαϊκός Σύνδεσμος Χρυσή Αυγή και της διαταχθείσας προσωρινής κράτησης, μεταξύ άλλων, του γενικού γραμματέα και δύο ακόμη βουλευτών αυτού ως επικίνδυνων για την τέλεση νέων εγκλημάτων (άρθρο 282 Κ.Π.Δ.), ευρισκόμεθα σε αδυναμία να υπεισέλθουμε σε θέματα τιθέμενα διά μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου υποβαλλομένων από βουλευτές της ομώνυμης κοινοβουλευτικής ομάδας, καθόσον η διεκπεραίωσή τους ενόσω εκκρεμεί η ποινική υπόθεση και αυτοί παραμένουν στην εν λόγω ομάδα και κόμμα, θα ερχόταν σε αντίθεση με τα συνταγματικά και κοινοβουλευτικά θέσμια».

Το ίδιο περίπου κείμενο συνοδεύει από τότε κάθε κατάθεση ερώτησης από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Χρυσής Αυγής στο εν λόγω υπουργείο. Και ασφαλώς είναι δείγμα κυβερνητικής αμηχανίας το γεγονός ότι κανένα άλλο υπουργείο –ούτε καν το υπουργείο Δικαιοσύνης– δεν ακολουθεί τον ίδιο δρόμο, παρά τη σωρεία των αποκαλύψεων για τη δράση της οργάνωσης, στις οποίες περιλαμβάνεται και η **ευθεία απειλή του ίδιου του Μιχαλολιάκου**, ότι *«θα μπούμε στη Βουλή για να τη διαλύσουμε».* Ολοι οι άλλοι υπουργοί απαντούν σαν να μην έχει συμβεί τίποτα, λες και για κείνους δεν ισχύουν τα ίδια «συνταγματικά και κοινοβουλευτικά θέσμια». Μάλιστα, ο υπουργός Δικαιοσύνης

απευθυνόμενος στον χρυσαυγίτη **Κουκούτση** επαίρεται δημόσια στη Βουλή για το γεγονός ότι είναι *«συνεπής στο ραντεβού με το κόμμα»* [τη Χρυσή Αυγή] και διαψεύδει *«κάποιους που λένε ότι αποφεύγουμε να απαντούμε στις σχετικές ερωτήσεις σας»* (7.2.2014). Ο ανασχηματισμός και η τοποθέτηση του Βασίλη Κικίλια στη θέση του αρμόδιου υπουργού Προστασίας του Πολίτη δεν μετέβαλε αυτή την πρακτική. Ο νέος υπουργός συνέχισε την πρακτική του κ. Δένδια.

Αλλά μη φανταστεί κανείς ότι η κυβέρνηση επέλεξε αυτό ειδικά το υπουργείο για να στείλει μήνυμα στους πολίτες ή και στην ίδια τη Χρυσή Αυγή. Από τη στιγμή που ο κ. Δένδιας ανέλαβε το υπουργείο Ανάπτυξης, διέκοψε και σ' αυτό τις κοινοβουλευτικές απαντήσεις στη Χρυσή Αυγή. Στις 27.5.2014 επί **Κωστή Χατζηδάκη** το υπουργείο απάντησε για τελευταία φορά σε χρυσαυγίτη βουλευτή.

Το ίδιο συνέβη και πριν από ένα μήνα, μόλις μετακινήθηκε ο κ. Δένδιας στο υπουργείο Εθνικής Αμυνας. Κόπηκαν και σ' αυτό το υπουργείο οι απαντήσεις προς τη Χρυσή Αυγή, ενώ μέχρι το τέλος Οκτωβρίου απαντούσε ο τότε υπουργός Δημήτριος Αβραμόπουλος, συνήθως διά του υφυπουργού Ιωάννη Λαμπρόπουλου ή της αναπληρώτριας υπουργού Φώφης Γεννηματά. Σημειωτέον ότι ο νέος υπουργός Ανάπτυξης άρχισε να ξαναπαντά στους χρυσαυγίτες βουλευτές, ανατρέποντας τη γραμμή Δένδια.

Επέμεινα σ' αυτό το σχετικά δευτερεύον στοιχείο της αντιμετώπισης της Χρυσής Αυγής (δηλαδή το αν στο κοινοβούλιο την αντιμετωπίζουν ως κανονικό πολιτικό κόμμα ή ως εγκληματική οργάνωση υπό διερεύνηση) για να τονίσω ότι δεν είναι απλό να βγάλει κανείς συμπεράσματα για την τελική έκβαση της υπόθεσης. Μπορεί, μάλιστα, η παρατήρηση αυτή να μας οδηγήσει σε ενδιαφέροντα συμπεράσματα σχετικά με τη δική μας στάση απέναντι στη δικαστική διερεύνηση της υπόθεσης.

Θα προτείνω **τρεις σχετικές διαπιστώσεις** και στη συνέχεια θα απαντήσω σε **τρία ερωτήματα** που τίθενται στο εσωτερικό του αντιφασιστικού κινήματος.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:

1. Πρώτη Διαπίστωση: Η εξέλιξη της δικαστικής διερεύνησης δεν είναι **αυστηρά νομική** ούτε **αυστηρά πολιτική.** Συνδέεται απολύτως με **τον τρόπο που θα εμπλακεί στην υπόθεση το αντιφασιστικό κίνημα.**

Χαρακτηριστικό παράδειγμα. Κάποια στιγμή διαφάνηκε πρόθεση τροποποίησης του

άρθρου **187,1 Π.Κ.,** με τρόπο που ουσιαστικά θα αποτελούσε ένα βήμα προς την απαλλαγή της ηγεσίας της οργάνωσης. Και μόνο η διαρροή αυτού του ενδεχόμενου ήταν ένα μήνυμα προς την ηγεσία της Χρυσής Αυγής. Το μήνυμα αυτό δεν είναι δύσκολο να αποκρυπτογραφηθεί: ουσιαστικά υποδείκνυε στην οργάνωση να χαμηλώσει τους τόνους, να αποφύγει τις αποκαλύψεις για τις διαχρονικές σχέσεις της με κυβερνητικούς παράγοντες και εκείνοι θα φρόντιζαν από την πλευρά τους να διασώσουν τον κεντρικό πυρήνα της οργάνωσης και να την πληρώσουν μόνο τα εκτελεστικά όργανα των Ταγμάτων Εφόδου.

Συμπληρώνω ότι ο μόνος που το 2001 διανοήθηκε ότι με τη νέα ρύθμιση απειλείται η Χρυσή Αυγή, ήταν η ίδια η ναζιστική οργάνωση, η οποία με άρθρο στην εφημερίδα της τον Μάρτιο του 2001 έδειξε πραγματικό πανικό και απέδωσε το νομοσχέδιο σε εφαρμογή των Πρωτοκόλλων των Σοφών της Σιών. Αναγνωρίζοντας τον εαυτό της στις διατάξεις του, έσπευσε να προφητέψει ότι θα εφαρμοστεί για «κάποιες καθ’ όλα νόμιμες οργανώσεις». Κάτι παραπάνω γνώριζε ο Μιχαλολιάκος και η ομάδα του.

Από ό,τι φαίνεται, χάρη στην έγκαιρη αντίδραση πολλών πλευρών, το ενδεχόμενο αυτής της τροποποίησης αποφεύχθηκε. Και σύμφωνα με τη διαβεβαίωση του ίδιου του προέδρου της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για το νέο Ποινικό Κώδικα, η Χρυσή Αυγή θα δικαστεί με το ισχύον νομικό πλαίσιο.

2. Δεύτερη Διαπίστωση: Παρόμοια περίπτωση –αλλά βέβαια πολύ μικρότερης εμβέλειας- είναι η κρίση που περιέχεται στην πρόταση του Εισαγγελέα Ντογιάκου, σύμφωνα με την οποία **το 2008** είναι «μάλλον» το **γενέθλιο έτος** της εγκληματικής οργάνωσης Χρυσή Αυγή. Η θέση αυτή είναι **αστήρικτη** και **αδικαιολόγητη**, αποτελώντας πραγματικά την αχίλλειο πτέρνα σε ένα κατά τα άλλα εξαιρετικά τεκμηριωμένο και πειστικό δικαστικό πόρισμα. (*«Μπορεί να υποστηριχθεί ότι από το έτος 2008 εκδηλώνεται έντονα η δράση της εγκληματικής οργάνωσης, η οποία όμως, τυπικά, λαμβάνει το χαρακτήρα κόμματος»*). Η θέση αυτή, η οποία θέτει **εκτός διερεύνησης δεκάδες επιθέσεις της οργάνωσης με εγκλήματα που έχουν διαπραχθεί νωρίτερα.** Πιο χαρακτηριστική η περίπτωση της επίθεσης του **1998,** για την οποία υπάρχουν μέσα στη δικογραφία σημαντικά στοιχεία, τα οποία επιβάλλουν να ξανανοίξει ο φάκελός της. Υπάρχει η **μαρτυρία του Περίανδρου,** ο οποίος κατονομάζει τον **Παναγιώταρο** και τον **Ζαφειρόπουλο** ως φυσικούς αυτουργούς και τον **Μιχαλολιάκο ως ηθικό αυτουργό**. Πώς μπορεί κανείς να ξεπεράσει μια τόσο σημαντική καταγγελία «εκ των έσω»;

Είναι, λοιπόν, σημαντικό το να ξεπεραστεί το **αυθαίρετο όριο του 2008,** στη διερεύνηση των εγκληματικών ενεργειών της οργάνωσης. Και προς την κατεύθυνση αυτή σημαντικό

είναι το Υπόμνημα της Πολιτικής Αγωγής **καθώς και η δράση όλων μας.**

3. Τρίτη Διαπίστωση: Ακούγεται τις τελευταίες μέρες και μάλιστα από καλοπροαίρετες πλευρές ότι πυκνώνουν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η δικαιοσύνη απαλλάσσει κατηγορούμενα στελέχη της οργάνωσης, με πιο χαρακτηριστική περίπτωση την **απαλλαγή του Μπαρμπαρούση** από την επιδρομή στους μικροπωλητές στο Μεσολόγγι. Αλλά ποιο συμπέρασμα πρέπει να βγάλουμε από αυτές τις περιπτώσεις στις οποίες τα δικαστήρια απαλλάσσουν χρυσαυγίτες; Μήπως αυτό που βγάζει η ίδια η Χρυσή Αυγή, δηλαδή ότι οι υποθέσεις **δεν είναι δεμένες** και ότι πρόκειται για μια τεράστια διεθνή πολιτική σκευωρία εις βάρος αθώων Ελλήνων πατριωτών. Όχι βέβαια. Το μόνο συμπέρασμα είναι ότι **αν δεν υπάρχει πολιτική αγωγή και αν δεν αισθάνονται προστατευμένοι οι μάρτυρες κατηγορίας, ο τρόμος εισβάλει στην ίδια την αίθουσα των δικαστηρίων και επιβάλλει τον δικό του νόμο.**

Η ίδια η Χρυσή Αυγή, εξάλλου, παρά τις θριαμβολογίες της για τις σποραδικές αυτές απαλλακτικές αποφάσεις (ειδικά του Μπαρμπαρούση) δεν είναι καθόλου αισιόδοξη για την έκβαση της υπόθεσης, Γιατί βέβαια αυτή γνωρίζει από πρώτο χέρι τι ακριβώς είναι. Ενδεικτική είναι μια δίκη που διεξάχθηκε στην Αθήνα πριν από δέκα μέρες και για την οποία δεν ενδιαφέρθηκαν τα μέσα ενημέρωσης, αν και ήταν εξαιρετικά σημαντική. Στο πολυμελές πρωτοδικείο της Αθήνας εκδικαζόταν η **αγωγή της Χρυσής Αυγής εναντίον του Spiegel.** Με την αγωγή αυτή η Χρυσή Αυγή ζητούσε από το γερμανικό περιοδικό ένα εκατομμύριο ευρώ για συκοφαντική δυσφήμηση για το δημοσίευμα με τίτλο **«Μια δολοφονική συμμορία»**. Την αγωγή αυτή και τον πόλεμό της κατά του Spiegel η Χρυσή Αυγή τα είχε κάνει επί μήνες σημαία της. Ε, λοιπόν, στη δίκη αυτή, και ενώ το γερμανικό περιοδικό ήρθε με εκπροσώπους του και παρόντα τον ίδιο τον δημοσιογράφο Μάνφρεντ Ερτελ που είχε συντάξει το επίμαχο ρεπορτάζ, **η Χρυσή Αυγή δεν τόλμησε να εμφανιστεί!** Ούτε καν πήγε να ζητήσει αναβολή. Η ίδια δηλαδή η οργάνωση έμμεσα παραδέχτηκε ότι δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι ο χαρακτηρισμός «δολοφονική συμμορία» είναι συκοφαντικός, δηλαδή ψευδής. Και βέβαια η δίκη προχώρησε και αναμένεται η απόφαση, η οποία ασφαλώς θα είναι έμμεση περιγραφή της πραγματικής φύσης της ναζιστικής οργάνωσης. Εδώ σημειώνω απλά, για να δούμε πόσο μπλεγμένα είναι τα πράγματα, ότι την αγωγή της Χρυσής Αυγής υπογράφει ένας από τους βασικούς της δικηγόρους και πολιτικό στέλεχός της, ο **Γιάννης Ζωγράφος**, ο οποίος μέχρι πριν από λίγους μήνες ήταν **στέλεχος του Ελληνικού Μετώπου και στενός συνεργάτης του Μάκη Βορίδη.** Μάλιστα όταν έγινε για πρώτη φορά υπουργός ο κ. Βορίδης, στην κυβέρνηση Παπαδήμου το Νοέμβρη του 2012, φρόντισε **να διοριστεί ο Γιάννης Ζωγράφος ως σύμβουλός του.** Αυτή η παρατήρηση ως υπόμνηση του πόσο **εύθραυστος είναι ο**

«αντιφασισμός» του κυβερνητικού επιτελείου.

Κοινό συμπέρασμα, λοιπόν, και από τις τρεις διαπιστώσεις είναι ότι η παρουσία του αντιφασιστικού κινήματος είναι απαραίτητη προκειμένου να υπάρξει μια πραγματική δικαστική διερεύνηση της υπόθεσης. Δεν υπονοώ βέβαια την υποκατάσταση του δικαστικού μηχανισμού από μια εξωθεσμική πολιτική πίεση. Ισχυρίζομαι το ακριβώς αντίστροφο: ότι χωρίς την προστασία των πολιτών της η δημοκρατία είναι ανίσχυρη και εν προκειμένω η δικαιοσύνη (στον όρο αυτό περιλαμβάνεται ο δικαστικός μηχανισμός, αλλά και οι δικηγόροι και οι μάρτυρες) μπορεί να πέσει θύμα του εκβιασμού ενός μέχρι χτες πανίσχυρου παρακράτους.

ΤΑ ΤΡΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:

1. Το αρχικό και γενικό ερώτημα διατυπώνεται ως εξής: Ποια είναι η σχέση της δικαστικής διαδικασίας με το αντιφασιστικό κίνημα; Ακούγεται από πολλές πλευρές μια αγωνία, μήπως η άσκηση των διώξεων εις βάρος της Χρυσής Αυγής υπονομεύει αυτό το μαζικό κίνημα. Με μια άλλη διατύπωση το ίδιο ερώτημα παίρνει τη μορφή της αμφισβήτησης των ίδιων των δομών της αστυνομικής καταστολής και της δικαιοσύνης. Πώς είναι δυνατόν να λύσει το πρόβλημα του φασισμού μια αυταρχική και αντιδημοκρατική κυβέρνηση, η ίδια δηλαδή που εξέθρεψε στους κόλπους της το ρατσισμό και τη βία;

Νιώθω τον πειρασμό να πω ότι οι δικαστικές διώξεις έχουν ήδη δικαιωθεί, από τη στιγμή που **μετά τις αρχικές συλλήψεις μειώθηκαν δραστικά οι νυχτερινές επιθέσεις των Ταγμάτων Εφόδου,** σύμφωνα με το Δίκτυο καταγραφής κρουσμάτων ρατσιστικής βίας. Ποιος δεν θεωρεί αυτή την εξέλιξη μια νίκη του αντιφασιστικού κινήματος;

Διατυπώνεται συχνά το ερώτημα μήπως η αστυνομική έρευνα και η δικαστική αντιμετώπιση δεν είναι ο κατάλληλος τρόπος για την αναχαίτιση μιας οργάνωσης που όσο κι αν η δράση της παραβαίνει το νόμο, δεν παύει να έχει τα πολιτικά χαρακτηριστικά ενός κόμματος. Μάλιστα δεν είναι λίγοι, ακόμα και στο στρατόπεδο της Αριστεράς εκείνοι που θυμίζουν ότι το ελληνικό Σύνταγμα δεν έχει πρόβλεψη για την απαγόρευση κάποιου κόμματος. Αλλά εδώ δεν μιλάμε για ένα συνηθισμένο κόμμα, αλλά για μια εγκληματική συμμορία, η οποία καταφεύγει επιδεικτικά στη χρήση βίας. Η θέση μου είναι ότι η άσκηση δίωξης εις βάρος των στελεχών της οργάνωσης ήταν ο ενδεδειγμένος τρόπος αντίδρασης μιας δημοκρατικής πολιτείας. Και αν πρέπει οπωσδήποτε να κρατάμε μια επιφύλαξη γι' αυτή την αντίδραση των αρχών, τότε ας διαμαρτυρηθούμε που **άργησε τόσο πολύ** κι ας καταγγείλουμε τις

σκοπιμότητες που τύφλωναν τόσα χρόνια τις κυβερνήσεις και τις εμπόδιζαν να προχωρήσουν στην εξάρθρωση της οργάνωσης, την οποία σήμερα όλοι χαρακτηρίζουν «εγκληματική». Ας επισημάνουμε ακόμα τις ταλαντεύσεις ηγετικών στελεχών της Νέας Δημοκρατίας που μέχρι τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα φλέρταραν ανοιχτά με το ενδεχόμενο κάποιου είδους **συνεργασίας με τη ναζιστική οργάνωση**, προκειμένου να αναχαιτιστεί ο «κομμουνιστικός κίνδυνος».

Δεν πρέπει ούτε στιγμή να ξεχνάμε ότι ήταν **η Αριστερά εκείνη που από χρόνια ζητούσε την ενεργοποίηση της Δικαιοσύνης εναντίον της Χρυσής Αυγής.**

Σε όλη τη μακρόχρονη παρουσία της Χρυσής Αυγής ελάχιστες φορές έχει τεθεί σε κεντρικό πολιτικό επίπεδο το ερώτημα της περιστολής της δράσης της. Ήταν τον Φεβρουάριο του 1995 από τον βουλευτή του ΚΚΕ Ορέστη Κολοζώφ, ο οποίος έλαβε την απάντηση του τότε υπουργού Δημόσιας Τάξης Παπαθεμελή, ότι το θέμα μελετάται, αλλά «το φρόνημα είναι ελεύθερο και διώκονται μόνον παράνομες πράξεις, για τις οποίες υπεύθυνη είναι η Δικαιοσύνη». Το ζήτημα επανήλθε τον Φεβρουάριο του 1998 από τον Πέτρο Κουναλάκη του Συνασπισμού και απαντήθηκε με παρόμοιο τρόπο από τον Ευάγγελο Γιαννόπουλο.

Τρίτη φορά τέθηκε το ζήτημα από τον Στρατή Κόρακα του ΚΚΕ τον Νοέμβριο του 1998 και το απέρριψε ο Φίλιππος Πετσάλνικος, επικαλούμενος κι αυτός την «ελευθερία του φρονήματος». Ήταν μόλις πέντε μήνες μετά την εκδήλωση αυτού του φρονήματος στην πλατεία Δικαστηρίων, με τη δολοφονική επίθεση κατά των τριών αριστερών νέων από τη φάλαγγα της οργάνωσης με επικεφαλής τον Περίανδρο.
Μόνο μια φορά αυτά τα τριάντα χρόνια ο πολιτικός κόσμος, οι τοπικές κοινωνίες και μεγάλη μερίδα των μέσων ενημέρωσης άσκησαν σοβαρή πίεση στη Χρυσή Αυγή. Ήταν το καλοκαίρι του 2005, όταν η είδηση ότι θα διοργανωθεί στην Ελλάδα το πανευρωπαϊκό Φεστιβάλ Μίσους προκάλεσε παλλαϊκή αντίδραση σε σημείο που η κυβέρνηση υπαινίχτηκε ότι θα το απαγορεύσει. Το Φεστιβάλ, τελικά, ακυρώθηκε, ενώ κάτω από την πίεση αυτή παραδόθηκε στις αρχές και ο φυγόδικος Περίανδρος. Το συμπέρασμα νομίζω ότι είναι αυτονόητο: **μόνο η παλλαϊκή αντίθεση στη ναζιστική βία μπορεί να σταθεί φραγμός στα Τάγματα Εφόδου.**

Για ποιο λόγο διερράγη σήμερα ο δεσμός της Χρυσής Αυγής με το βαθύ κράτος;
Ασφαλώς έπαιξε ρόλο το γεγονός ότι είχαμε τον πρώτο Έλληνα νεκρό από τη δράση της οργάνωσης. Μέχρι εκείνη τη μέρα τα θύματα της Χρυσής Αυγής περιορίζονταν στους μετανάστες, σε άτομα-στόχους «αόρατους», «ανώνυμους» και «αβοήθητους».

Ο ξεσηκωμός των πολιτών μετά το έγκλημα στο Κερατσίνι και οι μαζικές αντιφασιστικές διαδηλώσεις υποχρέωσαν την κυβέρνηση να σταματήσει την πολιτική «ανοχής» απέναντι στα εγκλήματα της οργάνωσης. Αλλά καταλυτικό ρόλο σ' αυτές τις εξελίξεις έπαιξε και η απόφαση της Χρυσής Αυγής το περασμένο καλοκαίρι να κλιμακώσει το επίπεδο βίας που ασκεί σ' όλη την Ελλάδα εις βάρος όσων θεωρεί «υπανθρώπους». Μια βδομάδα πριν από τη δολοφονία του Φύσσα είχε προηγηθεί επίθεση άλλου **Τάγματος Εφόδου εναντίον μελών του ΚΚΕ, με αποτέλεσμα δέκα τραυματίες.** Και λίγες μέρες αργότερα, στις 15.9.2013 η Χρυσή Αυγή εμφανίστηκε με στρατιωτικού τύπου άγημα στον Μελιγαλά της Πελοποννήσου, όπου οι τοπικές αρχές πραγματοποιούσαν μια τελετή μνήμης συμβολική για την ελληνική Ακροδεξιά. Παρόντες ήταν μόνο πολίτες της Δεξιάς με τις οργανώσεις τους. Αυτούς ήταν που προπηλάκισε βίαια η οργάνωση, έχοντας επικεφαλής βουλευτές της Χρυσής Αυγής.

Στις δύο αυτές επιθέσεις της η Χρυσή Αυγή έδειξε ότι στρέφεται πλέον ανοιχτά εναντίον της οργανωμένης Αριστεράς με δολοφονικές προθέσεις, αλλά και εναντίον της Δεξιάς, διεκδικώντας πρώτα πρώτα την ηγεμονία στο συμβολικό επίπεδο.

Ήταν ένα βήμα παραπάνω από όσα έκανε η οργάνωση μέχρι σήμερα. Με τις κινήσεις αυτές φάνηκε ξεκάθαρα η πραγματική της στρατηγική, που μοιάζει πολύ με τη «στρατηγική της έντασης» που εφάρμοσε η Ιταλική Ακροδεξιά τη δεκαετία του '70, κάτω από την καθοδήγηση μυστικών υπηρεσιών. Στόχος και τότε και τώρα είναι να δημιουργηθούν συνθήκες τυφλής βίαιης αντιπαράθεσης στα πεζοδρόμια, να προκληθεί ένας «εμφύλιος χαμηλής έντασης» και να προκληθεί η παρέμβαση του βαθέος κράτους: του στενού κατασταλτικού μηχανισμού, του στρατού και της δικαιοσύνης σε μια μορφή κράτους έκτακτης ανάγκης. Είναι το εθνικό-φυλετικό (völkisch) Κράτος που ευαγγελίζεται η οργάνωση.

Η επίθεσή της ακόμα και σε οργανώσεις της Δεξιάς ή και της Ακροδεξιάς ξεκίνησε από τη στιγμή που η οργάνωση αισθάνθηκε τόσο ισχυρή, ώστε να πάρει αυτή την πρωτοβουλία των κινήσεων, ελέγχοντας ακόμα και τμήματα του κρατικού μηχανισμού.

Με την άσκηση των διώξεων διαπιστώσαμε μια αλλαγή στη στάση των ηγετικών στελεχών της οργάνωσης. Στις απολογίες τους στράφηκε ο ένας εναντίον του άλλου, αποδίδοντας λχ. το **«Εγέρθητω»** σε πρωτοβουλία του Γερμενή, τις επιθέσεις στους μικροπωλητές στη Ραφήνα και το Μεσολόγγι στον υπερβάλλοντα ζήλο των τοπικών βουλευτών, και τη στρατιωτική επίδειξη στο Μελιγαλά σε έμπνευση του Κασιδιάρη. Σύσσωμοι οι απολογούμενοι Χρυσαυγίτες απαρνήθηκαν τον εθνικοσοσιαλισμό, το ναζιστικό χαιρετισμό και τα σύμβολά τους. Και οι νέες απόπειρες επανενεργοποίησης των ταγμάτων εφόδου είναι σποραδικές και

αποτυχημένες. Η απουσία της ηγεσίας είναι καταλυτική, γιατί πρόκειται για ένα αυστηρά δομημένο παραστρατιωτικό σώμα, για μια «πολιτοφυλακή». **Ποιος αμφισβητεί το ρόλο του αντιφασιστικού κινήματος σ' αυτή την εξέλιξη;**

2. Μια δεύτερη κατηγορία αμφισβητήσεων που εγείρονται τις τελευταίες μέρες συνοψίζεται στο γνωστό ερώτημα: Είναι η υπόθεση «δεμένη»; Μήπως οι διώξεις καταλήξουν σε μπούμερανγκ ελλείψει στοιχείων;

Ασφαλώς δεν μπορεί κανείς να προεξοφλήσει τις εξελίξεις. Θα ήταν παρακινδυνευμένο, ειδικά επειδή είναι πρώτη φορά που ένα κόμμα στη χώρα μας βρίσκεται υπό δικαστική διερεύνηση ως εγκληματική οργάνωση. Όμως είναι αλήθεια ότι τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί για τη δράση της Χρυσής Αυγής, το στρατιωτικό της χαρακτήρα και για την ευθύνη της ηγεσίας της είναι **συντριπτικά.** Όποιος το αμφισβητεί, ας κάνει τον κόπο να μελετήσει το πόρισμα-καταπέλτη που έχουν στείλει οι δύο εφέτες ανακρίτριες στη βουλή, τις προτάσεις του εισαγγελέα Ντογιάκου, καθώς και το υπόμνημα της ομάδας των δικηγόρων που εκπροσωπούν το αντιφασιστικό κίνημα στη δίκη. Η δικογραφία περιλαμβάνει πολλαπλάσια τεκμήρια της εγκληματικής δράσης της οργάνωσης.

Είμαι ιδιαίτερα εξοργισμένος όταν αυτό το ρητορικό ερώτημα (περί «μη δεμένης» υπόθεσης) το επαναλαμβάνουν συνάδελφοί μου και μάλιστα ορισμένοι από τους πιο προβεβλημένους τηλεστάρ. Λες και δεν είναι και δικό μας ζήτημα (εννοώ ζήτημα των δημοσιογράφων και των πολιτών) να διαμορφώσουν γνώμη για τα ήδη γνωστά στοιχεία της δικογραφίας. Το αστείο είναι ότι οι ίδιοι τηλεστάρ είχαν κατά καιρούς οργανώσει τηλεδίκες για κάθε λογής ποινικές υποθέσεις με πολιτικό περιεχόμενο.

Μπορώ να τους καθησυχάσω. Δεν είναι ανάγκη να μελετήσει κανείς την ογκώδη δικογραφία για να καταλήξει εγκαίρως σε μια αποτίμηση της εγκληματικής δράσης της οργάνωσης. Αρκεί να διαβάσει κανείς ακόμα και τα δημόσια έγγραφά της (εφημερίδες, περιοδικά εγκύκλιοι). Η Χρυσή Αυγή στηριζόταν σε μια εσωτερική αντίφαση, την οποία δεν ήταν δυνατόν να ξεπεράσει. Από τη μια μεριά φρόντιζε να χτίζει κάποια στεγανά μεταξύ της ηγεσίας που έδινε τις εντολές και των μελών που συγκροτούσαν τα Τάγματα Εφόδου. Και κάθε φορά που συλλαμβάνονταν ή κατηγορούνταν κάποιοι χρυσαυγίτες, ο Μιχαλολιάκος και οι συνεργάτες του έσπευδαν να δηλώσουν πλήρη άγνοια. Και αν μεν τα κατηγορούμενα στελέχη ήταν άγνωστα, η πρώτη αντίδραση της οργάνωσης ήταν ότι πρόκειται για **«περαστικούς»** (περίπτωση Ρουπακιά), ενώ αν ήταν γνωστά, η οργάνωση υποστήριζε ότι πρόκειται για **«σκευωρία»** (περίπτωση Περίανδρου).

Από την άλλη μεριά, η προπαγάνδα της οργάνωσης, ακόμα και η στρατολόγηση των μελών της στηριζόταν στη **διαφήμιση της «δράσης στο πεζοδρόμιο»**, στην προβολή της «ισχύος», της στρατιωτικής δομής, ακόμα και του συγκεντρωτισμού στις αποφάσεις. Βρέθηκαν έτσι πολλά στοιχεία που αποδεικνύουν την εμπλοκή της ηγεσίας στις συγκεκριμένες πράξεις. Και η απόλυτη άρνηση τώρα αποτελεί επιβαρυντικό στοιχείο για τον Αρχηγό και τους επιτελείς του. Ποιος πιστεύει σήμερα ότι **ο Μιχαλολιάκος πληροφορήθηκε τη δολοφονία του Φύσσα την επομένη το μεσημέρι,** όπως δήλωσε στην αρχική του απολογία; Και ποιος αμφισβητεί τη σχέση του Ρουπακιά με τη Χρυσή Αυγή, από τη στιγμή που αποκαλύφθηκε στα επίσημα αρχεία της οργάνωσης ότι ήταν **αναπληρωτής του πυρηνάρχη Πατέλη;**

Σ’ αυτό το σημείο υπάρχει μια πραγματική παγίδα την οποία στήνει η ίδια η ναζιστική οργάνωση, εφαρμόζοντας μεθόδους τις οποίες έχει διδαχτεί από τη θητεία της δίπλα στον **Κωνσταντίνο Πλεύρη,** τη σκοτεινή περίοδο της μεταπολίτευσης. Όπως έχει περιγράψει ο ίδιος ο Πλεύρης σε πρόσφατο αυτοβιογραφικό του βιβλίο, ο ίδιος έδινε σε δημοσιογράφους ορισμένες **αληθοφανείς αλλά ψεύτικες πληροφορίες,** οι οποίες γνώριζε ότι θα διαψευστούν, με αποτέλεσμα να πλήττεται η αξιοπιστία του Τύπου. Το ίδιο γίνεται και σήμερα, με πιο χαρακτηριστική περίπτωση το περίφημο **«οπλοστάσιο»** της Χρυσής Αυγής, το οποίο υποτίθεται αναζητά η αστυνομία. Αλλά όλοι γνωρίζουμε ότι τα όπλα με τα οποία έχουν διαπράξει τα εγκλήματά τους οι χρυσαυγίτες είναι **σουγιάδες, στιλέτα και ρόπαλα.** Και όλα αυτά έχουν βρεθεί και έχουν ταυτοποιηθεί σε δεκάδες δολοφονικές επιθέσεις της οργάνωσης.

Και αν το «Βήμα» τον περασμένο μήνα δημοσίευσε μια φωτογραφία με κάποιον να σημαδεύει με «μπαζούκα» ως χρυσαυγίτη, το μόνο που έκανε ήταν να υπονομεύσει τη συνολική αξιοπιστία της ανάκρισης. Λαμβάνοντας υπόψη την υπογραφή που συνοδεύει το δημοσίευμα, όλα τα ενδεχόμενα είναι ανοιχτά. Δεν ξεχνάμε και τους λεγόμενους προστατευόμενους μάρτυρες, τους μεταμελημένους χρυσαυγίτες, οι οποίοι προβλήθηκαν κατά κόρον από τα μέσα ενημέρωσης, αλλά βέβαια δεν διεκδικούν δάφνες ιδιαίτερης αξιοπιστίας.

Όμως αντίστροφα, αν κάποιος περιμένει να βρεθεί οπλοστάσιο για να πειστεί ότι η Χρυσή Αυγή είναι εγκληματική οργάνωση, να με συμπαθάτε, αλλά μάλλον έχει ψηφίσει τον Κασιδιάρη στις δημοτικές εκλογές.

3. Μήπως κινδυνεύει η Αριστερά να βρεθεί στο στόχαστρο των διωκτικών μηχανισμών; Μήπως, με άλλα λόγια, είμαστε εμείς οι επόμενοι;

Σ’ αυτό το σημείο πρέπει να είμαστε απόλυτοι. Πρέπει να ζει κανείς σε άλλον πλανήτη για να μη βλέπει ότι η επίθεση στην Αριστερά και στα κινήματα προηγήθηκε μήνες πολλούς και χρόνια πολλά. Ξεχάσαμε τον τρόπο που **σαρώθηκε από τους μηχανισμούς καταστολής το μεγάλο αντιμνημονιακό κίνημα, το κίνημα των πλατειών του 2011;** Ξεχάσαμε τη **δράση των ειδικών δυνάμεων στις Σκουριές;**

Μάλιστα ισχύει το αντίθετο. Η δίωξη που ασκήθηκε εις βάρος της ηγεσίας της Χρυσής Αυγής και οι αποκαλύψεις για τον τρόπο δράσης της οργάνωσης γελοιοποίησε τη θεωρία των δύο άκρων και απομόνωσε τους θιασώτες της ακόμα και στο πρωθυπουργικό περιβάλλον. Ο κ. Μπαλτάκος που σήμερα εμφανίζεται ως ο μοναχικός καβαλάρης ενός νέου ακροδεξιού ρεύματος, ήταν μέχρι πριν από ένα χρόνο ο πανίσχυρος καθοδηγητής της επίσημης κυβερνητικής γραμμής στο χώρο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ποιος δεν βλέπει ότι ο κ. Σαμαράς εξαναγκάστηκε σ’ αυτή την απόφαση, στριμωγμένος από τη λαϊκή κατακραυγή;

Άθελα τους, όσοι κρούουν τον κίνδυνο της επέκτασης των διώξεων στο χώρο της Αριστεράς, δίνουν ένα ανέλπιστο συγχωροχάρτι στη ναζιστική οργάνωση. Γιατί αν εμείς θεωρούμε τη δράση του αριστερού κινήματος ομόλογη των Ταγμάτων Εφόδου, τότε δικαιώνονται όλοι οι δράστες ρατσιστικών εγκλημάτων που συγκρίνουν τον εαυτό τους με το ΠΑΜΕ ή με οργανώσεις της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς.

Για τους ξεχασιάρηδες θυμίζω ότι από το 2004 υπάρχει ο νέος αντιτρομοκρατικός νόμος, το άρθρο **187Α του ΠΚ,** το οποίο εφαρμόζεται μόνον εναντίον των ενόπλων οργανώσεων που αναφέρονται στην Αριστερά. Και βέβαια το άρθρο αυτό είναι πολύ αυστηρότερο από το **187,1,** με το οποίο σήμερα παραπέμπονται τα στελέχη της ναζιστικής οργάνωσης.

Το συμπέρασμά μου είναι ότι **το αντιφασιστικό κίνημα πρέπει να είναι παρόν σε όλη τη διαδικασία** διερεύνησης και αποτροπής της δράσης της Χρυσής Αυγής. Πρέπει να είναι παρόν στη δίκη. Να εξασφαλίσει τη μεγαλύτερη δυνατή **δημοσιότητα** σε όλα τα στάδια της ανάκρισης και του ακροατηρίου. **Να προστατεύσει τους μάρτυρες** που θα καταθέσουν στοιχεία εις βάρος της οργάνωσης. Να εμποδίσει κάθε απόπειρα συγκάλυψης του ρόλου προβεβλημένων προσώπων και κυρίως των **σχέσεων της οργάνωσης με το βαθύ κράτος,** με στελέχη της κυβέρνησης και των κυβερνητικών κομμάτων. Και κυρίως να μην επιτρέψει την **ανασυγκρότηση των Ταγμάτων Εφόδου,** όποια κι αν είναι η τελική δικαστική έκβαση της υπόθεσης.

Από όλες αυτές τις απόψεις, η καταδίκη της ηγεσίας και των στελεχών της εγκληματικής

οργάνωσης θα είναι **μια μεγάλη νίκη του αντιφασιστικού κινήματος.**